

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ КОМП'ЮТЕРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. директора

_____ С.С. Луценко
«____» _____ 2025 р.

ПРОЄКТ

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ВИЗНАЧЕННЯ І СКЛАДАННЯ
АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ У ХАРКІВСЬКОМУ КОМП'ЮТЕРНОМУ
ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ

Схвалено

Методичною радою коледжу

Протокол № _____

від «____» _____ 2025 р.

Педагогічною радою коледжу

Протокол № _____

від «____» _____ 2025 р.

ЗМІСТ:

1. Загальні положення	3
2. Порядок визнання та перезарахування навчальних дисциплін	6
3.Визнання та перезарахування результатів навчання, отриманих за програмами академічної мобільності та неформальної/інформальної освіти	9
4. Порядок визначення та складання академічної різниці	10
5. Апеляція	14
6. Оформлення документів	14

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів освіти, визначення і складання академічної різниці у Харківському комп'ютерному фаховому коледжі (далі – Положення) розроблене відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Порядку реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 579 від 12.08.2015 р., Методичних рекомендацій щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах (лист МОН України від 26.02.2010 р. № 1/9-119), Положення про організацію освітнього процесу у ХКФК, Положення про академічну мобільність у ХКФК, Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів освіти, а також надання їм академічної відпустки у ХКФК, Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХКФК.

1.2. Положення визначає порядок визнання і перезарахування у Харківському комп'ютерному фаховому коледжі (далі – Коледж) результатів навчання (освітніх компонентів, присвоєних кредитів ЄКТС) за певною освітньо-професійною програмою, здобутих особою як за формальною освітою, так і за неформальною/інформальною освітою відповідного рівня освіти, визначення та ліквідації академічної розбіжності (академічної різниці) у навчальних планах для здобувачів фахової передвищої освіти, які:

- переводяться з інших закладів освіти на навчання до Коледжу;
- навчаються в Коледжі і бажають перевестися з однієї спеціальності на іншу;
- переводяться з однієї форми навчання на іншу;
- бажають паралельно (одночасно) навчатися за двома освітньо-професійними програмами;
- продовжують навчання після академічної відпустки або залишені на повторне навчання;
- поновлюються на навчання після відрахування;

- є учасниками програм академічної мобільності на території України чи поза її межами;

- набули певних результатів навчання за програмами неформальної (інформальної) освіти, що засвідчені відповідними документами.

1.3. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і затверджуються Педагогічною радою Коледжу.

1.4. У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

– Академічна мобільність – процес у сфері освіти, що надає учасникам освітнього процесу можливість навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами;

– Академічна різниця – це перелік дисциплін чинного навчального плану, які особа, що бажає розпочати, поновити, продовжити навчання чи перевестись на навчання з іншого освітнього закладу, під час попереднього періоду не вивчала або вивчала не в повному обсязі (менше 75 % обсягу навчальної дисципліни, передбаченої чинним навчальним планом підготовки здобувача освіти в Коледжі). Академічна різниця виникає внаслідок академічної розбіжності навчальних планів (перелік дисциплін, які не вивчали) та академічної розбіжності з навчальних дисциплін (перелік дисциплін, які вивчали не в повному обсязі). Академічною різницею не вважаються дисципліни вільного вибору здобувача освіти за умови збігу обсягу присвоєних кредитів.

– Академічна розбіжність з навчальної дисципліни – це розбіжність за обсягом (менша кількість кредитів/аудиторних навчальних годин) або за формою підсумкового контролю (залік замість екзамену), або за змістом дисципліни за якою особа атестована раніше та відповідної дисципліни чинного навчального плану. Мінімальна різниця в обсязі дисциплін, що створює академічну розбіжність складає 1 кредит ЄКТС.

– Визнання результатів навчання – процедура, що передбачає підтвердження факту, що вміння, знання та навички, здобуті людиною в умовах формальної / неформальної / інформальної освіти, оцінені відповідно до визначених критеріїв і відповідають вимогам відповідного стандарту освіти;

– Додаток до диплому – документ, що видається здобувачам вищої та фахової передвищої освіти усіх форм власності і підпорядкування з метою надання інформації, необхідної для об'єктивної оцінки кваліфікації (ступеня) освіти, здобутої особою. Містить опис характеру, рівня, контексту, змісту і статусу навчання, яке було виконано та успішно завершено особою, зазначеною в оригіналі документа, до якого додається додаток, а також персональні дані про цю особу, занесені в ЄДЕБО.

– Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої або фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання та обліковується у кредитах ЄКТС.

– Інформальна освіта (самоосвіта) – освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю;

– Кредит ЄКТС – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої/фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Кредити присвоюються здобувачам освіти після завершення навчальної діяльності та досягнення відповідних результатів навчання, що підтверджується відповідним оцінюванням. Кількість кредитів, що присвоюється здобувачу освіти при досягненні ним визначених результатів навчання, дорівнює кількості кредитів, що відповідають освітньому компоненту.

– Неформальна освіта – освіта, що здобувається зазвичай за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями формальної освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або часткових освітніх кваліфікацій;

- Переведення – зміна особою, яка здобуває фахову передвищу освіту освітньої програми та/або форми здобуття освіти у закладі освіти без припинення статусу здобувача фахової передвищої освіти зі зміною відповідних прав та обов’язків;
- Перезарахування кредитів ЄКТС – процес визнання кредитів, здобутих за результатами попереднього навчання;
- Переривання навчання – призупинення виконання здобувачем фахової передвищої освіти індивідуального навчального плану у зв’язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньої програми, з частковим призупиненням прав та обов’язків здобувача фахової передвищої освіти;
- Поновлення – відновлення статусу здобувача фахової передвищої освіти, прав та обов’язків особи, що здобуває фахову передвищу освіту.
- Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих у процесі навчання за певною освітньою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.
- Формальна освіта – освіта, що інституціалізована, цілеспрямована, спланована за участі державних і визнаних приватних організацій, має результатом присудження національно визнаних кваліфікацій у межах певного освітнього рівня (етапу, циклу) та здійснюється у закладах освіти.

2. ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Визнання та перезарахування результатів навчання здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

2.2. Перезарахування результатів навчання (компетентностей) здійснюється за заявою здобувача фахової передвищої освіти на підставі академічної довідки або додатку до документу про освіту, виданих ліцензованим (акредитованим) закладом освіти України.

2.2.1. Заява про перезарахування дисциплін подається здобувачем завідувачу відділення на початку начального семестру.

2.3. Для визначення переліку навчальних дисциплін, які можуть бути перезараховані здобувачу фахової передвищої освіти, проводиться звіряння переліку навчальних дисциплін академічної довідки або додатка до диплому про

здобутий освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, освітньо-кваліфікаційний рівень кваліфікованого робітника, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, ступінь вищої освіти, наданого здобувачем вищої освіти, де зазначено перелік та результати вивчення навчальних дисциплін, кількість кредитів та інформація про систему оцінювання навчальних здобутків учасника освітнього процесу, та дисциплін навчального плану Коледжу.

2.4. Особам, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, освітньо-кваліфікаційний рівень кваліфікованого робітника, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, ступінь вищої освіти, Коледж може визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначено стандартом фахової передвищої освіти.

2.5. Визнання та перезарахування кредитів ЄКТС здобувачам фахової передвищої освіти визначає завідувач відповідного відділення.

2.6.1. Завідувач відділення може прийняти самостійно рішення про перезарахування результатів навчання, якщо:

- при порівнянні навчального плану освітньої програми та додатку до диплому про освіту назви навчальних дисциплін ідентичні або мають незначну стилістичну розбіжність, співпадають загальний обсяг годин (кредитів ECTS) та форми підсумкового контролю з цієї навчальної дисципліни;
- назви навчальних дисциплін мають значні розбіжності, але при порівнянні навчальних програм співпадають змістова частина та вимоги до знань, умінь та навичок здобувача освіти, загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС), відведений на вивчення навчальної дисципліни у попередньому закладі освіти, відрізняється, але становить не менше 75% обсягу навчальної дисципліни, передбаченої навчальним планом Коледжу.

2.6.2. У випадках, коли є певні підстави для перезарахування дисципліни, але одноосібне рішення завідувачем відділення не прийнято, відповідні матеріали для перезарахування результатів навчання з навчальних дисциплін передається на розгляд експертної комісії, яка вивчає подані документи про раніше здобуту освіту, при необхідності проводить співбесіду зі здобувачем освіти з метою

уточнення змісту вивченої в попередньому закладі освіти навчальної дисципліни, результати навчання з якої необхідно визнати.

2.6.3. До складу експертної комісії входять заступник директора коледжу з начальсько-виховної роботи, завідувач відділення, голова відповідної циклової комісії, викладач, який викладає дисципліну.

2.6.4. Експертна комісія може винести мотивований висновок про:

- 1) можливість повного визнання і перезарахування дисципліни;
- 2) часткове перезарахування (що передбачає необхідність додаткової атестації за окремими темами і перезарахування дисципліни за результатами виконання індивідуального завдання, складеного екзамену або пройденої співбесіди).
- 3) неможливість перезарахування дисципліни.

Додаткову атестацію проводить циклова комісія, за якою закріплена відповідна навчальна дисципліна.

Остаточне рішення на підставі висновку експертної комісії приймає директор Коледжу.

2.7. При перезарахуванні навчальної дисципліни зберігається раніше здобута позитивна оцінка навчальних досягнень здобувача освіти.

2.7.1. За необхідності оцінка приводиться у відповідність до чинної в Коледжі системи оцінювання.

2.8. Здобувачам освіти можуть бути перезараховані дисципліни, з яких за результатами підсумкового контролю вони мали оцінку не нижче «добре» або «зараховано».

2.8.1. Якщо оцінка з навчальної дисципліни складається з декількох оцінок за окремі семестри або оцінок з декількох навчальних дисциплін, то виставляється середня зважена оцінка успішності з урахуванням обсягів відповідних складових навчальної дисципліни.

2.8.2. Здобувач освіти має право відмовитися від перезарахування дисципліни, якщо його не влаштовує отримана раніше оцінка, та скласти її як академічну різницю або вивчати повторно.

3. ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ ЗА ПРОГРАМАМИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ТА НЕФОРМАЛЬНОЇ / ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

3.1. Визнання та перезарахування результатів навчання, яких здобувачі фахової передвищої освіти набули, навчаючись за програмами академічної мобільності у вітчизняних або закордонних закладах освіти, зараховують шляхом автоматичного трансферу кредитів з використанням Європейської системи переведення оцінок відповідно до порядку, встановленому Положенням про академічну мобільність у ХКФК на підставі наданої здобувачем освіти Академічної довідки (за формою ЄКТС) з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, їх обсягом у кредитах ЄКТС та інформації про систему оцінювання навчальних досягнень, завіреної в установленому порядку у закладі освіти-партнері.

3.1.1. Освітні компоненти, у т. ч. проходження практики (стажування), успішно опановані у закордонному закладі-партнері, на основі виданої ним Академічної довідки вносяться до Додатку до диплома здобувача фахової передвищої освіти під оригінальними назвами та з їх перекладом державною мовою.

3.2. Кредити ЄКТС, набуті здобувачем освіти за програмами неформальної (інформальної) освіти в Україні, можуть бути визнані і зараховані в освітньо-професійній програмі, за якою здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти в Коледжі.

3.2.1. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти відбувається у порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХКФК.

3.3. Результати навчання, яких здобувачі фахової передвищої освіти набули, навчаючись, у тому числі – за програмами академічної мобільності, у закладах освіти держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, або закладах освіти, зареєстрованих на території такої держави, або у разі, коли іноземний заклад освіти має постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово

окуповані території України такими, що належать Україні, не визнаються та не перезараховуються.

3.3.1. Не допускається визнання та перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті під час перебування на тимчасово окупованій території України.

4. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ ТА СКЛАДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ

4.1. Навчальні дисципліни навчального плану певної освітньо-професійної програми Коледжу за попередні семестри, які здобувач фахової передвищої освіти раніше не вивчав або загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС), відведений на вивчення яких у попередньому закладі освіти, складає менше 75% нормативного обсягу дисципліни, передбаченої чинним навчальним планом Коледжу, а також форма підсумкового семестрового контролю (залік замість іспиту), становлять академічну різницю.

4.1.1. Академічною різницею не вважаються:

- навчальні дисципліни вільного вибору здобувача освіти (за умови рівності кредитів циклу вибіркових дисциплін на час переведення);
- відсутність курсової роботи з навчальної дисципліни;
- навчальні дисципліни, назви яких мають незначну стилістичну різницю;
- навчальні дисципліни, назви яких мають значні розбіжності, але при порівнянні навчальних програм яких співпадають їх змістовна частина та вимоги до знань, умінь і навичок здобувача освіти.

4.1.2. Мінімальна різниця в обсязі дисциплін, що створює академічну розбіжність складає 1 кредит ЄКТС.

4.2. Процедура визначення академічної різниці з навчальних дисциплін організовує заступник директора з навчально-виховної роботи Коледжу із залученням відповідних завідувачів відділень.

4.2.1. Академічну розбіжність та академічну різницю встановлює завідувач відповідного відділення, порівнюючи, на основі представлених особою документів про попередню освіту, обсяг дисциплін у кредитах ЄКТС, їх зміст,

форму підсумкового контролю з відповідними компонентами чинної освітньо-професійної програми Коледжу.

4.2.2. За потреби може створюватися експертна комісія у складі завідувача відділення, гаранта освітньої програми та голови циклової комісії. Комісія встановлює можливість продовження навчання здобувача освіти на відповідному курсі та визначає перелік дисциплін і кількість кредитів ЄКТС, що складають академічну різницю.

4.3. Визначення академічної різниці проводиться на основі вимог чинного стандарту освіти з метою формування відповідних освітніх компонентів, їх логічної послідовності та кількості кредитів ЄКТС, необхідних для виконання ОП, а також очікуваних програмних результатів навчання (компетентностей), якими повинен оволодіти здобувач освіти.

4.3.1. Кількість підсумкових форм контролю, які складають академічну різницю, як правило, не повинна перевищувати 8-10 контрольних заходів (заліків, іспитів) та 30 кредитів ЄКТС.

4.3.2. У разі, якщо академічна різниця становить більше 30 кредитів ЄКТС, виноситься рішення про надання рекомендації щодо навчання на курс нижче, враховуючи, що переведення та поновлення здобувачів освіти на перший курс забороняється, за умови виключних обставин, які можуть розглядатись Міністерством освіти і науки України.

4.3.3. Рішення про максимально допустиму кількість навчальних дисциплін, які становлять академічну різницю, приймає завідувач відділення з урахуванням рекомендацій гаранта освітньої програми або голови випускної циклової комісії.

4.3.4. Якщо навчальним планом передбачено з дисципліни складання заліку та іспиту, до академічної різниці вноситься іспит.

4.3.5. Визначення академічної різниці з навчальних дисциплін здійснюється протягом одного робочого тижня з моменту подачі заяви.

4.3.6. Термін і графік ліквідації академічної різниці визначається завідувачем відділення.

4.4. Порядок визначення академічної різниці з навчальних дисциплін.

4.4.1. Завідувач відділення на підставі заяви здобувача освіти на ім'я директора Коледжу на поновлення або переведення до Коледжу та академічної довідки та/або залікової книжки здобувача освіти готує порівняльну таблицю навчальних дисциплін згідно навчальних планів, яку передає заступнику директора коледжу з навчально-виховної роботи.

4.4.2. Заступник директора коледжу з навчально-виховної роботи на підставі порівняльної таблиці робить висновки із визначенням академічної різниці згідно навчальних планів.

4.4.3. Завідувач відділення на підставі висновків про академічну різницю готує наказ про допуск здобувача освіти до складання академічної різниці і подає його на підпис директору коледжу. У наказі зазначаються назви навчальних дисциплін академічної різниці, кількість годин, форма підсумкового контролю і термін ліквідації академічної різниці. Термін ліквідації академічної різниці встановлюється, як правило, до початку навчальних занять.

4.4.4. На підставі наказу директора коледжу про допуск до складання академічної різниці, завідувач відділення видає здобувачу освіти довідку про ліквідацію академічної різниці та графік її ліквідації.

4.4.5. Після ліквідації академічної різниці, на підставі довідки про ліквідацію академічної різниці, видається наказ директора коледжу про зарахування особи до Коледжу.

4.4.6. Здобувачу освіти видається залікова книжка, в якій проставляються відмітки про оцінки з навчальних дисциплін, які були отримані під час ліквідації академічної різниці. Залікова книжка заповнюється та засвідчується підписом завідувача відділення.

4.5. Порядок складання академічної різниці з навчальних дисциплін.

4.5.1. Здобувач освіти, якому встановлено академічну різницю, має скласти її в терміни, визначені графіком складання академічної різниці, як правило, до початку поточного семестрового контролю.

4.5.2. Оцінки з дисциплін, які складають академічну різницю, у стипендіальному рейтингу не враховуються.

4.5.3. Основною формою оволодіння навчальним матеріалом в процесі ліквідації академічної різниці є самостійна робота здобувача фахової передвищої освіти.

4.5.4. З метою сприяння успішному складанню академічної різниці здобувачем освіти циклові комісії, за якими закріплені дисципліни, що складають академічну різницю, надають необхідні навчально-методичні вказівки та рекомендації для самостійної роботи, забезпечують достатній рівень консультативної допомоги та об'єктивний підсумковий контроль знань здобувачів фахової передвищої освіти.

4.5.5. Завідувач відділення контролює процес ліквідації академічної заборгованості та надає здобувачу освіти необхідну консультативно-роз'яснювальну допомогу.

5. АПЕЛЯЦІЯ

5.1. Якщо здобувач освіти не погоджується з рішенням Коледжу щодо визнання і перезарахування результатів навчання, або вважає порушеними процедури визначення і складання академічної різниці, протягом 10 робочих днів він має право звернутися з апеляцією до директора Коледжу.

5.2. Протягом п'яти робочих днів після надходження заяви від здобувача освіти наказом директора Коледжу створюється апеляційна комісія у складі заступника директора з навчально-виховної роботи, представники відповідних циклових комісій, які не були залучені до роботи експертної комісії, представники профспілкового комітету та органу самоврядування здобувачів освіти Коледжу.

5.2.1. Протягом 10 робочих днів після створення апеляційна комісія розглядає звернення здобувача освіти та приймає рішення, яке оформлюється протоколом, що містить висновки про результати апеляції щодо зарахування результатів навчання.

6. ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

6.1. Підготовка й оформлення матеріалів щодо визнання, перезарахування навчальних дисциплін, визначення та ліквідації академічної різниці покладається на завідувачів відділень.

6.2. Заява про перезарахування освітніх компонентів (ліквідацію академічної різниці) погоджується завідувачем відділення та заступником директора коледжу з навчально-методичної роботи.

6.2.1. До заяви обов'язково додається копія додатку до диплома про освіту.

6.2.2. Академічна довідка (копія додатку до диплому про освіту) та заява про перезарахування навчальних дисциплін, погоджена заступником директора коледжу з навчально-методичної роботи на підставі порівняльного аналізу освітніх програм/навчальних планів, наказ директора Коледжу про перезарахування результатів додаються до особової справи здобувача освіти.

6.2.3. Особи, які мають іноземні документи про освіту повинні здійснити процедуру їх визнання (нострифікації) та отримати свідоцтво, яким підтверджується право на продовження освіти в Україні, відповідно до Наказу МОН України «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту» №504 від 05.05.2015 р.

6.3. Інформація про визнані й перезараховані освітні компоненти (результати навчання), набуті здобувачем освіти як за формальною (попередньою) освітою, так і за програмами неформальної/інформальної освіти, фіксується у відомості обліку успішності та заноситься до індивідуального навчального плану (залікової книжки) здобувача освіти.

6.4. У додаток до диплома про освіту здобувача фахової передвищої освіти (після завершення його навчання за певною освітньою програмою) вносяться усі визнані й перезараховані в Коледжі освітні компоненти з попередньої освіти та дисципліни індивідуального навчального плану здобувача освіти.